

Megjelenik minden
csütörtökön.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 8 K.
Fél évre . . . 4 „
Negyed évre 2 „
Egyes szám 20 fillér.

ZSILVÖLGYE

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:

A római kath. plebánia
épületében (Templom-
utca). Hivatalos órák
naponta 5—7-ig.

Kéziratokat nem adunk
vissza.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Kálmán.

Kiadó:
„Zsilvölgye“ lapkiadó-vállalat.

Főmunkatárs: Salló Károly.

Iparoktatásunk.

Köztudattá érlelődött, hogy ámbár nemzetünk főfoglalkozása a földmivelés; gazdasági, kulturális haladásunknak egyik eminens követelménye az iparosképzés.

Európaszerte forrongás, átalakulás és haladás tapasztalható az oktatás terén. Mikor az elemi iskola 6 osztályát 8 osztályúvá, a polgári iskolák 6 osztályát 7 osztályúvá akarják alakítani, ebben mutatkozik a haladás vágya az ipar terén nálunk is. Kezdi belátni, hogy művelt iparosképzésre égetően szükség van. Jelenlegi iparoktatásunk lehetetlenség előtt áll. Az iparos-tanonciskolák nem képesek felmutatni azt az eredményt, amely szükséges ahhoz, hogy a művelt államokkal ipari terén versenyezhesünk. Ennek az oka abban keresendő, hogy az iparos-pályákra igen kevés középosztálybeli szülő adja gyermekét. Ha adja is, teszi kényszerűségből.

Az okos előrelátás indokolja, hogy vidékenként főként arra az életpályára kell az ifjúságot képezni, amely a vidék főfoglalkozását képezi. Nálunk, a Zsilvölgyben az ipari munka nyújt a megélhetésre, a boldogulásra kiváló alkalmat. Indokolt tehát, hogy művelt iparosok képzésének — itt mindig aktuális — kérdésével foglalkozzunk s figyelmeztessük a szülőket és mestereket, hogy gyermekeiket, illetőleg tanoncaikat az

iparostanonciskola szorgalmas látogatására serkentsék. Igaz, hogy minden iparszakba vágó elméleti és gyakorlati tanításban ebben az iskolában nem részesülhetnek, de elsajátíthatják azokat az ismereteket, amelyek a társadalomban szükségesekek s minden ipari foglalkozásban hasznosan értékesíthetők.

Addig is, míg intézményszerűen gondoskodás történik gyakorlati tanműhelyek felállításával kapcsolatosan olyan iskolákról, ahol az ifjak nemcsak kézügyesítést, de szakbavágó ipari alapot is nyernek; — az iparos-tanonciskolában elsajátított tudás áldásává lehet a jövő iparosainak.

Az amerikai iskolák eltérnek az európai iskoláktól, amennyiben ott az a főcél, hogy a gyermekeket már serdülő korukban az életnek készítik elő s olyan tárgyakat tanítanak az illetők választott életpályájára való tekintettel, amelyeknek az életben hasznát veszik. Igaz, hogy az ottani iskolák vezetői mind ipari tapasztalatot és gyakorlatot szerzett tanítókból állanak.

És miként Amerikában van, nálunk is kell, hogy megérleljék az a gondolat, hogy gyermekeinket nem szabad csak szellemileg, azaz egyoldalulag nevelni, hanem gyakorlatilag is. Mert igaz az a közmondás, hogy: „Gyakorlat a legjobb mester“.

Nekünk ilyen gyakorlati iskoláink nincsenek; leszámítva egy pár állami ipariskolát, ahol az iparra vágyódók kiképzést

nyerhetnek. Ide azonban csak azok járnak, akiket a cifra nyomoruság, — urhatnámság utáni vágy, az egyéves önkéntesség előnye csábít. Az itten szerzett gyakorlati tudásuk inkább az irodaira képesíti őket.

Milyen másképpen felelhetne meg az ipariskola nemes hivatásának, ha ipari tanműhelyek készítenék elő ifjainkat az iparos pályára már 12—15 éves korban, mert a 12 évnél ifjabb fiut még ipari munkával, gyenge fejlettségénél fogva, nem lehet foglalkoztatni.

Már az elemi iskola folytatásaként kellene az iparosképzésnek alapját megvetni, hogy az ifjak fejlődésével lépést tartson.

Ezen tanműhelyekben történnék az ifjak jellemének, hajlamának, szellemi és erkölcsi állapotának megfigyelése, kiismerése és irányítása. Itt alapoználunk iparunkat nemzeti szellemben és fejlődnie ki a honi stílus.

Itt domborulna és idomulna ki a faji jelleg és jellem az ipari nevelésben, mint azt Francia-, Angol-, Belgium és Németországban találjuk. 1868. XXXVIII. t.-cz. 74. §. a közoktatási törvényünk felemlíti a mezei, gazdasági, vagy ipar-tant, tekintettel a közseg és vidék szükségére.

E bajon nagyban segítettek nálunk az életbeléptetett gazdasági ismétlő-iskolák, de mikor fogja belátni a törvényhozás, hogy — ez iskolák mellett — közgazdasági tekin-

Csillagjárás.

— Irta: Ostor. —

Kikönyökölt az ablakba.

Az égbolt azurkékje opálszinre vált. A fénylő opáltenger szelid, tejkék fodraival lágyan öleli körül a merész hajlású ivekkel berajzolt hegyeket. A nap nemrég csuszolt le, őszi koraest van. A csillagok merész röptű égi utjokról kacéran hunyorgatnak alá hideg fényökkel a tűnődőre. A göncöl rudja merészen kapaszkodik délnyugatnak. Alig érezhető légáramlás lebbenti hűvös szárnyait. Könnyedén siklik keresztül az udvart szegélyező elősövénykerítés gondosan nyírt bokrai között. A kapu sarkában álló körtefa összerázkodik a hideg szellőcsóktól. A pusztulás lehe ez. Egy csók, melylyel eljegyzte magának a hervadást, lombhullást . . . Egy-egy félig megsárgult levél halkán válik le a többi közül és hull, — hull csendesen . . . Zzrr! . . .

Csend, néma csend . . . Nem bántó, óh nem! Nagyon jól esik ez a némaság, úgy öleli, csókolja a fáradt lelket. Bársonyosan simogat. Oly megnyugtató! Mint mikor az ember templomban van és megszállja az áhitat: — ringat, becéz.

Lenn a faluban apró szemek vibrálnak bele az est piszkos, nehézkes szürkeségébe vöröses fényökkel és csalógotóan intenek fel a dombra

reszkető, élénk pillákkal. Néha egyik-másik nagyot hunyorít, — talán álmos, — majd újból felkacsint élénkvidoran . . . Emberek, békés, nyugodt emberek mozognak kis házikóikban lámpavilágnál . . . Gondos anyák csucsujgatják álmra a ház apró, piros arcu csemetéit.

— Tekintetes ur felgyujtom már a lámpát . . .

— Hagyja csak öreg, majd csak így elnézek egy kicsit az éjszakába. Jóéjszakát!

— Adjon Isten nyugodalmas jóéjszakát!

Kiment, nem is jön be többet, lefeküdt,

Irigyelte ezeket az egyszerű embereket, őszintén irigyelte. Küzdenek ezek is, de észre sem veszik. Egész nap dolgoznak, törik magukat, de este, mintha csak teljesen elvágta volna őket az élettől, nyugodtan beszélnek oly közönséges dolgokról, amik talán senkit sem érdekelnek mást ezen a világon. És mily nyugodtan alszanak . . . Magunk-fajta embernél ez nem így van . . . Nappalunk lázas, idegölő munka, esténk és éjjelünk a holnap a titokzatos jövő rémes álmoképeinek örült játéka. És ez így tart napról-napra. Ez alól nincs mentesség, ez mindig így lesz . . .

Boldogok az egyszerűek! . . .

Azt hiszik, hogy maguknak dolgoznak . . . Boldogok!

Mi pedig tudjuk, hogy amiért küzdünk, nem

a miénk annak a gyümölcse, és — boldogtalankok vagyunk . . .

* * *

Üdülni jött a nyár derekán ide a csendes faluba. A zajtól menekült ide és még valamitől. Azaz csak akart, mert az a más valami nem hagyja magát olyan könnyen lerázni. Az folyton követi az embert lépten-nyomon. A legkitartóbb barát. Mindenütt ott van. Az én. Ha egyáltalán lehet erről beszélni. Mert a még oly önzetlen ember úgy nevezett nemes tetteinek rugója is az Én. Enélkül nem állana fenn a világ, mert ez az a titkos erő, mely munkára sarkal. Az állatnál őszintennek nevezzük. Ez elől nem lehet menekülni.

Nem akart itt a magányban semmivel sem foglalkozni, mi a külső életre emlékezteti. Lapot nem olvasott amióta eljött, jóllehet szörnyű kíváncsiság gyötörte. Pihenni akart. A szó szoros értelmében véve, pihenni. És mégis, nem emlékezett olyan esetre, hogy valaha, mikor reggeltől estig dolgozott, ily fáradt lett volna, mint épen most, a pihenés napjaiban. No, de az valami borzasztó, egész nap saját gondolatainak rabja lenni. Ez fáraszt, ez jobban örli idegeinket, mintha robotba kellene dolgozni. A munka még menhely, ahová saját énünk elől szökhetünk. Mert különben nap-hosszat ki vagyunk téve a szüntelen gondolko-

tetekből megbecsülhetetlen érték a polgári iskolák mellett a gyakorlati tanműhely is.

Vajjon akad-e olyan tanügyi férfi, aki éleslátásával idejét látja annak, hogy az elméleti tudást a gyakorlatinak kell kielégíteni és ennek az igazságnak érvényt is tudjon szerezni.

Éppen most, midőn a viszonyok és a körülmények olyannyira megnehezdedtek, volna égetőn szükség a gyakorlati tanműhelyekre, Mennyivel többet érne ilyen tanműhely, minden föltételes elítélésnél, patronagenál és gyermekbiróságnál. Ez volna az igazi ifjusági védelem. Ez lenne biztos alapja az általános jólét megteremtésének, a hanyatló és elhagyatott iparos-osztály talpraállításának.

Csak az ipar fejlesztése tenné nagygyá és függetlenné hazánkat. Így születnék meg az új Magyarország.

És ami sajtószerep viszonyainkra való tekintettel akkor, amidőn Petrozsény iskolái szaporításának, a községi iskola szervezésének kérdése napirenden van, — nem volna-e helyes, ha az intéző faktorok a jövő iparosnemzedék képzésének kérdését az elemi oktatás kérdésével tehetőleg kapcsolatba hozná s eredményesen megoldaná!

HIREK:

Apróságok.

A **bűn**. A franciák röviden „a pör”-nek nevezik a Dreyfus-ügyet. Nekünk a szabadkai bűnpör annyira specialitásunk lett, annyira beleégette magát a köztudatba és a magyar életbe, hogy mi is röviden „a bűn”-ről beszélünk. Most, hogy lejátszódott a harmadik felvonása is és végleg legördült a függöny, egy kis szemlét szeretnék tartani felette.

Mi történt? Először is táncolva, ledér kacajjal és frivol virágokkal jelent meg előttünk a bűn. Pirosra festette arcát, korommal feketítette be szem-

zának. Ilyenkor minden eszünkbe jut ami bánt, ami rossz, csak a jó nem.

Igy volt ő is, különösen az utolsó héten, mikor már bebarangolta az egész vidéket és már nem volt semmi új, amit meglehetett volna nézni. Soha talán még nem foglalkozott magával annyit, mint most. És megundorodott az élettől. Az a folytonos oknélküli hajszja, az ide-oda lökdösődés, az egymást való típrás az életért, valami végtelen, kellemetlen csömörrel töltötte a lelkét. S az a nagy képmutatás, az a festett világ az utálat soha nem sejtett nemét, ébresztette fel benne. Minden hitvány már. Becsületérzése már nincsen az emberiségnek, mert nincs önmagához való hite, nem bizik már saját erejében sem, nincs büszkesége, mert az uton-utfélen kapott pofonokra már csak arca sem pirul el. Mindent eltűr a betevő falatjáért, méltatlanságot, igazságtalanságot. Nincs elegendő lelki ereje ahoz, hogy büszkén dobja vissza a meg nem becsült munka fejében odavetett kegyelemkenyeret. És a nép az az óriási erő, amely országot emelhet és seperhet el meghunyászkodva szűköl zsarnokai előtt, mint kiéhezett, erejét veszítette oroszán az idomító korbácsa előtt. Pedig csak össze kellene tartania, és kiállaná útját a nép fenséges erejének!

Hanem úgy érezte, hogy mindezt még meg ehetne bocsátani. Még nagyobb méltatlanság is

öldökeik, kacérkodott velünk és — mit tagadjuk? — mi is kacérkodtunk vele. A magyar intelligencia az első pillanatok mámorban áldozatul esett valami rontó varázslatnak, a fél-intelligencia, a megértés szerepében tetszelgő ál-erkölcs pedig egyenesen behódolt neki és örült, hogy az ellenkezőjét állítja annak, amit becsületes meggyőződése szerint érez. El kell ismernünk, hogy a lélektani motívumok csábítóak voltak. Adva volt egy regényes történet, a ponyvaregény minden kellékével, a gonosz mostohával, az eltaszított lánnyal, egy szerelmes kalandorral és egy sötét lovaggal, aki az intrika szárait gombolyítja. Nem tudtunk kibonyolódni belőle. Nem is az élet impresszióit szívtuk magunkba, de inkább egy csuf olvasmány másodlagos benyomását. Ez egy regény — mondtuk magunkban — és ott középen a nő, párisi kalapjában, hegyes-oru cipőjében a regényhősnő. Virágot neki. Cukrokat és becéző neveket. Mossuk le a véres kezét rózsavizben. Állítsuk kabarészínpadra, cicomázzuk fel a magunk mulatságára és daloltassunk vele egy borzongató dalt a gyilkosságról. Mindez nem tréfa. A hősnő a börtönbe sürgőnyt kapott egy kabaréigazgatótól.

A második felvonás, amely zavartan, ingadozva játszódott le Szegeden, már a kijózanodás jelét mutatja. Lassan-lassan haladunk az igazság felé. Egy pillanatra megdöbben a véres attrakció. Kétségtelen, kellemesen bizsergeti az idegeket, jótékonyan hat az emésztésre is, de talán mégis sok, hogy bálkirálynővé tettük ezt a szimpla némbert. Megijedtünk a saját művünkötől. Addig azonban sok szónak és tintának kell elfolynia és sok magasztaló újságcikknek kell megjelennie, míg belátjuk, hogy hová jutottunk. Ezek a tárgyalások nem is szolgálnak másra, mint hogy megszokjuk a szenzációt, mint kogy kijózanodjunk és megismerjük önmagunkat, hiszen a bűn, a hősök máját veséjét nagyon is jól ismerjük. Tetőpontra kell jutni az örületnek. Az idegek szétpattanásáig kell feszülni az izgalomnak, el kell érkeznünk addig a pontig, ahol már érezzük, hogy eddig mehetünk csak és nem tovább s ami aztán jön, csak összeroppanás lehet. Látnunk kell egy orgiát, egy bolond éjet, amikor cigarettafüstben, virágok özönével, pezsgőrészegségben ünneplik a bűnt. Innunk kell ebből a pezsgőből, hogy később undorodva köpjük vissza a pohárba.

De most — a harmadik felvonás tragikus

éri az emberiséget. És ez az, hogy nem elégszenek meg azzal, hogy testi erejét szipolyozzák ki furfangosnál furfaugosabb módon, hanem legszen- tebb tulajdonához, lelki kincseihez is hozzányulnak az istentelen kezek. Az irodalmat is körmei között tartja a mindenható demon: a pénz. Saját pénzen kétszer, vagy talán már többször is megvásárolt silányságokat kap és még hozzá jó pofát kell vágnia. Ez az igazán egyedüli tényező, a mely hivatva van egy eljövendő, jobb társadalomnak alapját megvetni, ez is aljas lelkű kufárok kezébe került, akik nem restelik a legszemtelenebb módon kihalászni az olvasóközönség zsebéből a nehezen megkeresett garast, amelyet talán jobb lett volna eldobni, mintsem annak a szörnynek gyomrába tömni holmi hitvány, értéktelen dolgokért. Az irodalom is már üzlet, üzérkedés. Itt is folyik életre- halálra a tusa. Egymást ütök-verik az írók, a barát is ellenség. Egyben azonban egyetértenek. Abban t. i., hogy mihelyt föltűnik egy „homo novus,” azt agyon kell ütni minden irgalom és tekintet nélkül. Inkább lemondanak arra az időre, arról az élvezetről, hogy egymást püföljék.

Közlömben egyáltalán nem nehéz összefoglalni a mai társadalmi nézet sarkteteleit.

Annak van igaza, akinek — pénze van.

Író az lehet — akinek pénze van.

És egyáltalán embernek csak az tekinthető,

izgalmában — a budapesti tárgyalásterem homályos lámpái közt vajjon kiismerte fel a hősokeket? A hősnő egy érzéketlen és elhízott hiszterika. A gyilkos egy szöszátyár, nyavalyás legényke. Az intrikus egy körmönfont, de érdektelen kalandor, Igen, ilyenek. Lekopott róluk a varás és pörén álltak előttünk. A közönség már gyűlölte őket. Attól lehetett tartani, hogy az előbbi játék reakciójaképpen kegyetlenebb lesz hozzájuk, mint az igazság megkövetelné és nem is a bűnt torolja meg, de bosszút áll, önmagán áll bosszút, azért, mert előbb olyan szemérmetlenül játszott velünk. Féltünk attól, hogy nem tudunk igazságot. Nem ez történt. A keddeji ítélet nemes és szenvedélytelen hangja mindenkét megnyugtatót és visszaállította a megbolygatott egyensúlyt a törvényhozásban és a hitet a lelkünkben. Nyugodtabban aludtunk utána. Valószínűleg az elítéltek is. Egyszerűség, bölcsesség és szeretet volt ebben az ítéletben. Erős, kegyetlen és kemény szeretet.

A szeretet keze kemény.

(Élet.)

— **Esküvő.** Bordán Jenő Lajos kincstári bányahivatal rajzolója f. hó 17-én a helybeli róm. kath. templomban Ember Juliska urleánnyal házasságot kötött. Gratulálunk.

— **Eljegyzés.** Wagner Pál salgótarjáni r. t. bányahivatalnoka eljegyezte Jákli Annuska kisasszonyt Aldebrón.

— **A vulkáni róm. kath. hitközség** egyháztanácsa által az épülő róm. kath. templom javára folyó hó 1-én rendezett táncmultság váraozáson felül sikerült. A fesztelen, mindvégig legszebben lezajlott mulatozásnak remek erkölcsi sikerén kívül nagyon szép anyagi sikere is volt. A pénztár 805.30 koronával zárattott le, mely összegből a tetemes kiadások 285 kor. 40 fill. levonván, a fenmaradó 519 kor. 90 fillér a hitközség templomépítési alapja javára szolgált. Fenmaradó továbbá nagymennyiségű az új templom építési mozzanatairól felvett izléses kiállítású levelezőlap, mely a vulkáni plebánián, valamint Mettler és Ferenczi urak üzletében tekintettel a jótékony célt szolgáló voltára csekély 10 fillér árban kapható. A multság anyagi sikerét felülfizetéseikkel előmozdítani kegyesek voltak: Salgótarjáni bányatársulat Petrozsényi bányagazgatósága 30 kor., Hoboth J. plebános 20 k., Blascheck Aladár főmérnök 18 k., Papp Sándor gyógyszerész 18 k., Eisler Ödön 100 k., Pittini

akinek — pénze van, a többi ígás barom

Egyáltalán érdemes élni, szenvedni? . . .

Szomoruan nézett fel az égre . . . Későre járt már az idő. A göncöl rudja még erősen tartotta magát délnyugatnak, de azért nem haladt előre, erősen húzta valami hátrafelé . . . Két hátsó kereke már rég lefutott északkeleten a hegy mögé . . .

. . . Olyan lejtő az élet, amelyen fölfelé jutni nem lehet. Kárba vész minden erő: születésünk első pillanatától föltartóztathatlanul csuszunk lefelé, a pusztulás, az enyészet felé. A pillanatnyi diadal, mit elérni vélünk csak nagyobbat taszít rajtunk, mert a boldogság emészt, csak a szenvedés az, mely megment a gyors eséstől . . .

. . . Hisz nem is élt, aki nem tűrt, szenvedett . . .

. . . Tehát küzdeni fogunk büszkén, öntudatosan és szenvedni ahogy az emberhez, férfihez illik. Holoap vissza a csatátra, vége legyen a tétlenségnek . . .

Becsukta az ablakot és lefeküdt . . .

Reggel még korán volt, benyitott az öreg paraszt.

— Parancsol valamit a városból, mert hogy bémegyek most, Tetszik tudni egy utba esik . . .

— Várjon csak bátyó, ha nem sürgős a dolga. Délben megyek én is, addig majd összesomagolunk valahogy.

— Jó lesz instálom.

Giacintho 20 k., Angyel F., Krausz Sándor, Ferenczy Emil 10—10 k., Chvoj Jaroslav, Konka Ferenc 8—8 k., Hercsik József, Hercsik Lipót, Hegedüs Mózes 7—7 k., Szalkai gyógyszerész 8 k., Löwy H. 6 k., Westhoff K., Imre K., Segesváry Péter, Pál Sándor, Klimko Péter, Biró Ernő, Korb M., Deák Lajos, Péchy Gábor, Konka Ernő, Bács Albert, Dr. Roth M. 5—5 k., Liszka János, Mettler János, Boldor József 4—4 k., Kerekes János, Halászi Péter, Molnár János, Eröss József, Lőrincz Sándor, Valentí Giovanni, Riegelhaupt Sándor, Keszthelyi Gy., Schwarz bányamérnök, Kaminczki N., Kolda János, Heutschy K., Ekkert János, Berecz Károly, Louis Antonio Pierri 3—3 k., Czibalmos Ferenc 5 k., Bocskay F., Groza I., Rükweiss Péter, Lőrincz Imre, Lasner I., Buday Ádám, Pfeiffer József, Karda József, Benke D., Márton A., Frischolz I., Varjassy Béla, Szőke F., Timár I., Ruzs Anna 2—2 k., Csepin I., Mascheck I., Brassay K., Oprisa Sándor, Vizi Albert, Gál János, Oprah János, Szüle János, Cserney Márton, Gábor István, Gábor János, Csűrös József 1—1 k., Koppándi D., Vogel R., Mánya Gy., Pál István 2—2 k., Timok T., Vrabely A., 3—3 k., cigány zenekar Vulkan 10 k., Nyágos Gergely 40 fill., Szecsüdi Jenő 20 fill. végül Beck és Bock igazgatók 20 kort. Fogadják a kegyes és jószívü adakozók e helyütt a rendezőség mélyen átértett hálás köszönét ez alkalommal tanusított hathatós támogatásukért.

— A „**lupényi polgári olvasóköri**“ saját helyiségében f. évi október hó 23-án, este fél 8 órakor zártkörű szüreti mulatságot rendez. Belépti-dij: személyjegy 1 K, családjegy 2 K.

— A „**petrilla—deákányai ifjusági egyesület**“ folyó évi október hó 23-án este fél 8 órakor a Gosticha-féle vendéglő összes termeiben, az egyesület pénztára javára jótékonycélu színelőadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-dij: személyjegy 1.00 K, családjegy (3 személyig) 3 K. Felülfizetéseket a jótékonycél érdekében hálás szízzel fogadjuk és hírlapilag nyugtázunk. Ez alkalomból színre kerül Szigligeti Ede hírneves három felvonásos színműve „A Cigány.“ Karácsonyi Kornél rendezése mellett. Személyek: Várszegi, gazdag földes urfi — Kerl Péter, Kurta, nagygazda agglégény — Urszu József, Gyuri, unokaöccse — Banczai Félix, Márton, parasztgazda — Schenk Manó, Rebeka, felesége — Knébel Lini kisasszony, Évi, ennek leánya első férjétől — Ritter Franciska k. a., Zsiga, cigány — Targos Ede, Peti, Rózi gyermekei — Czippe Ferencz, Ferke, urasági gazdahajdu — Blága Sándor, Kisbíró — Loj Béla, Kondorné — Pap Róza k. a., Sári, Panni, Erzi paraszt leányok — Palancz Lujza k. a., Venczel Mariska k. a., Lersch Mariska k. a., Egy öreg — Venczel Rezső, Násznagy — Szirb János, Két vőfély — Knébel Ede és Bács L.

— **Stutzbart cirkusza.** E hó 15-étől tartja előadásait Stutzbart cirkusza. Az igazgató mindent elkövet tagjaival, hogy a közönséget odacsábítgassa, de fáradozásait az időjárás mostohasága hiúsítja meg. Attrakcióik közül kitűnik Stutzbart igazgató Nonius lovával, mint magas iskolalovagló, Miss Anetta a híres műlövő, aki félős férje feje felől lövi le tellvilmosi ügyességgel az almákat, Viktoria kisasszony ügyes sétéja a sodronyon, The Barth akrobaták merész mutatványai; Victor idomitómester az általa elővezetett jól idomitott ponyvaival. Nem felejtkezhetünk el a Tok „dummer“ Auguszt és Szentésy tükárról sem, kik discret tréfaikkal és a megszamarogalhatóan Pepinó számárakkal a közönséget mulatattják. Felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a mai nappal, okt. 20-ával megkezdődik, a nemzetközi birokverseny; 14 világbajnok fog a bajnok dicsőségeért küzdeni a rendes esti előadás után.

— **Esküdszéki tárgyalás.** Folyó hó 9-én egy veszedelmes rabló állt az esküdbíróság elé,

ki annak idején rettegsben tartotta az egész Zsilvölgyet s a nap-nap után történő rablásokkal, betörésekkel szemben szinte tehetlenül állt a csendőség. Egy horvátországi munkásokból alakult rablóbanda garázdálkodott, melynek tagjait még 1908-ban elfogták, de vezérét Marcsics Gyurót, álneven Orlics Budet csak most sikerült kézrekeríteni. Vádolvá volt, hogy 1908. év okt. 29—30-ika közötti éjjelen Petrozsényben betört Kohn Lázár kereskedésébe és a házbeliéket revolverlövésekkel megrémítve, 4000 korona értékű pénzt és ékszert rabolt. A rablóvezérre reávallottak társai, de felismerték a károsultak is. Ennek alapján bünsnek mondották ki a rablás büntetében és ezért 6 évi fegyházzal sújtották.

— **Az örült legény szerelme.** Kőrösbányáról írják nekünk: Groze József felsőkajaneli oláh parasztleány évek óta csendes örülként bolyong az utcán. A mult szombaton ottani pálínkáfdőzdejében vízhordással volt elfoglalva. Ugyancsak ott dolgozott Avram János nevű legény is, aki évelődni kezdett az eszelős Grozevel. A bolond legény ugyanis beleszeretett a falu szépebe s abban a rögeszmében élt, hogy a szép Florika lesz a felesége. Avram azt mondta a szerencsétlennek, hogy vasárnap esküvőjét tartja meg Florikával, mire az örült legény torkon ragadta a másikat, úgy, hogy az kénytelen volt összes erejével védekezni. Dulakodás közben mindketten a forró pálínkacefrébe estek. Az örült legényt halva, Avramot pedig halálos sebekkel huzzták ki.

— **A postabélyegző.** Sok panasz volt már amiatt, hogy a postabélyegzőt nem lehet tisztán látni a küldeményeken. Már sok rendelet szólt arról, hogy a postások ügyeljenek a tiszta és látható bélyegző-lenyomatra, de ezeknek nem volt foganatja. Legutóbb újabb rendelet került ki a kereskedelemügyi minisztériumból és ebben szigoruan meghagyja a miniszter a postaigazgatóságoknak, hogy a hivatalnokokat a lebélyegzés gondosságára figyelmeztessék és hogy a rendelkezést nem respektálók ellen eljárjanak.

— **Felhívás a földrengés bejelentése érdekében.** Az orsz. m. kir. meteorológiai intézethez értekezett tudósítások szerint e hónap 11-ik napján, kedden délben 1 óra körül Erdélyben és a Délvidéken nálunk is földrengés volt érezhető. Ezen természeti tüneményt figyelemmel kísérni és az egybegyűlt adatokat feldolgozni az intézet feladatai közé tartozik, miért is a tudomány érdekében azon kérelemmel fordul a meteorológiai intézet igazgatósága a földrengés terület lakosságához, hogy sziveskedjék megfigyeléseit az intézettel tudatni (Budapest, II., Fő-utca 6.) A földrengési megfigyeléseknél az időadatokon kívül fontossággal bír annak ismerete is, vajjon megisméltődött-e a rengés, továbbá voltak-e hangtünemények hallhatók. Nagy sulyt kell helyezni a jelentésben oly adatokra, amelyekből a földrengés erősségére lehet következtetni, így pl. felfüggesztett tárgyak kilengtek, ajtók megmozdultak, butor recsengett, edény csörömpölt, egyes alvók, esetleg sokan felébredtek, órák megállottak, butorok eltolódtak, vakolat repedett, illetve lehullott, kisebb repedések a falakon, harangok megkondultak, nagyobb falrepedések, kémények ledőlnek, általános ijedelem, kutak, források víze megváltozott, rombolás stb. — Minden megfigyelések, más melléktünemények felsorolásával, levélbelileg is közölhető az intézettel, de érdeklődőknek utasítással és nyomtatványokkal készséggel szolgál az intézet igazgatósága.

— **Falusi bőcsködés.** Ismerős alakok ezek a mindenhez értő falusi alakok. Egyik helyen óras mesterséget folytat. Viszi hozzá a paraszt az óráját.

— Ugyan májszter uram, nézze meg ezt az órát, idáig olyan pontosan járt, most meg már nem megy a Herkópátereknek se.

— Az ezermester kezébe veszi az órát, for-

gatja, nézegeti, csetegeti, rázza, himbálja, végre fontoskodó arccal mondja:

— Hát kérem, ennek az órának szorulás miatt vannak aggodalmai.

— És ha megreperálja májszter uram, lehet-e bizni benne, hogy jól fog járni!

— Hát kérem, — felelte öntelt büszkeséggel az ezermester — ha meg tudom csinálni, biztosítva lesz a létjogosultsága.

— Ezzel a falusi bölcsessel esett az is, hogy egy jó módú gazda pincéjében alaposan leszopta magát s ott felejtette valamelyik hordón a botját, meg a dohányzacskóját. Másnap aztán e szavakkal állott be a pince tulajdonoshoz:

— A tegnapi pincészerü alkalomkor a botom meg a dohányzacskóm háttérbe szorult s ez volt az alkalom a további berugásra.

A magy. kir. államvasutak téli menetrendje 1910-1911 évre.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október hó 1-től a téli menetrend lépett életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza az erdélyi vonatoknál.

A székelykocsárd—brassói vonalon.

A Brassóról jelenleg reggel 5 óra 40 p.-kor Mádéfalvára induló személyvonat forgalma a mádéfalva—székelykocsárdi vonalrészre is kiterjesztetik és Mádéfalváról d. e. 10 óra 20 perckor fog indulni, Székelykocsárdra pedig este 7 óra 17 perckor érkezik.

Az alvinc—nagyszebeni vonalon.

Nagyszeben és Konca között a jelenleg hetenkint 3-szor közlekedő Nagyszebenből d. u. 12 óra 25 perckor induló és Nagyszebenbe este 9 óra 50 perckor visszaérkező vegyesvonal megszüntetik.

1659. sz. 1909. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvénszéknek 1909. évi Lp. II. 1404/3. számú végzése következtében Dr. Szegő Hugó ügyvéd által képviselt Vinkler és Faragó bej. cég javára 738 K s jár, erejéig 1910. évi január hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1570 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szoda v. gyártógép, lovak és szekér nyilvános árverésen eladatlak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbírótság 1910. évi V. 385. számú végzése folytán 738 korona tökekövetelés, ennek 1909. évi december hó 14. napjától járó 5⁰/₁₀₀ kamatai, 1³/₁₀₀ váltódij és eddig összesen 170 kor. 80 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Petrozsényben leendő megtartására **1910. évi október hó 31-ik napjának délelőtti 1/2 9 órája** határidőül kitzüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legelőb-bet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1910. évi okt. hó 6. napján.

Biró János kir. bir. végrehajtó.

NYILT-TÉR.

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

MUSCHONG-BUZIASFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz

ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.

Főlerakat: Klein Testvéreknél Petrozsény.

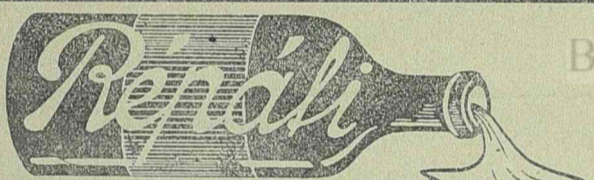
ELŐPATAKI-GYÓGYVIZ

BIZTOS HATÁSÚ
GYOMOR, VESE-, MÁJ és
EPEBETEGSÉGEKNÉL
KIVÁLÓ BORVIZ!

Előpataki gyógyvíz

páratlan gyógyszer gyomor-, vese-, lép-, máj- és epebetegségeknél. - Főraktár:

Schäffer Mihálynál, Petrozsény.



AZ ÁSVÁNYVIZEK GYÖNGYE.
HURUTOS BÁNTALMAKNÁL
KIVÁLÓ GYÓGYVIZ.
ÜDIT-GYÓGYIT !!!
RÉPÁTI VIZ

biztos sikerű gyógyszer mindennemű hurutos bántalmaknál. Felette kellemes üdítő gyógyvíz. Főraktár:

Schäffer Mihálynál Petrozsényben.

Egy-két középiskolát végzet fiu

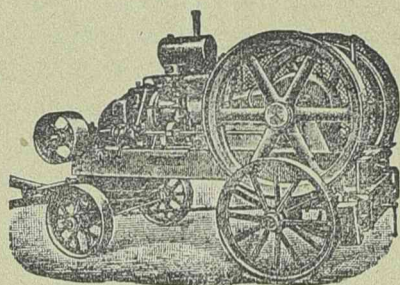
..... TANULÓNAK

felvétetik a Muntyán-nyomdába.

Eladó ház

A főutcán a vilamos telephez közel több szobából és melléképületekből álló ház eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Ugyanők keresetnek.



Ugyanők keresetnek.

EREDETI „CHRISTOPH“!

benzin szivógáz-motorok, lokomobilok és nyersolaj-motorok

ma az első helyen állanak.

- - A „CHRISTOPH“ név garancia. - -

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

Dénes B. motorspecialista cégtől.
Budapest, Lipót-körut 51

PUJI ÉS URIKI FÜRÉSZ-VÁLLALAT PETROZSÉNYI FIÓKRAKTÁRA.

Van szerencsénk a tisztelt építő és építető közönségnek szíves tudomására hozni, hogy faraktárunkat tetemesen kibővítettük. Ajánljuk jó minőségű száraz asztalos áruinkat kemény és puhafa tűzifák, ugyancsak elsőrendű építési anyagainkat, egymint: épületek bármilyen méretekben faragott vagy fűrészelt állapotban, nuth és federes gyalult deszka, tető cserépfedő lemez, kátrány papír, portland és román cement stb. Kérjük a raktárt megtekinteni és ajánlatot kérni. — Szíves pártfogást kérve, kiváló tisztelettel:

Puji és Uriki Fűrész-vállalat petrozsényi

..... Fiókraktára.

INTERURBAN TELEPHON SZÁM 46.

MUNTYÁN TIVADAR

könyv-nyomdája, könyv-kötészete, üzleti-könyv-, papir- és írószer-kereskedése
Telefon 16. PETROZSÉNY Telefon 16.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és a m. tisztelt hivataloknak b. tudomására hozni, hogy üzleti könyv- és papirkereskedésemet f. hó 1-étől a volt Both János temetkezési intézetének helyiségébe áttéve tetemesen megnagyobbítottam, könyvnyomdát és könyvkötészetemet megbővítettem és most azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy a legmesszebbmenő igényeknek a legpontosabban és leggyorsabban meg tudok felelni. ::

KÖNYVNYOMDÁMBAN mint eddig, ugy ezután is a legdivatosabb és legszolidabb nyomtatványok fognak készülni. ::

KÖNYVKÖTÉSZETEMBEN pedig az eddiginél csinosabb és modernebb könyvek fognak kikerülni. — Midőn ezt bátor vagyok a n. é. közönség tudomására hozni, kérem továbbra is :: :: nagyrebecsült becses pártfogásukat. :: ::

Teljes tisztelettel
MUNTYÁN TIVADAR,
könyvnyomda, könyvkötészet és papirkereskedés.

Poloskát és rusz-bogarat pusztit ki

igen jutányos áron a Magyar-
féle szabadalm. gőzféregirtóval

Nagy Gyula asztalos Lónyán.

BORSY JÁNOS

— kömives mester —
PETROZSÉNY.

Elvállal minden az építkezési szakba vágó munkát pontos és gyors kivitelben. Készít terveket, költségvetéseket nagyon jutányos árak mellett.

Lakás Kálvária 198.

Sürgönyc.:
SZABÓÉK
Budapest.

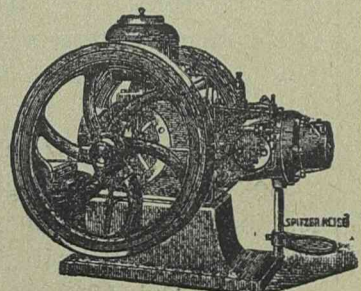
Bolinder

Telefon
szám
76—48.

nyersolajmotorok,
nyersolajlokomobilok
csak Szabó Emil és társa cégnél

Budapest, V., Ferencz József-tér 6 szám,
Gresham palota, Lánchiddal szemben kaphatók.

Szivógáz-
motorok,
Benzin-
motorok.



Cséplő-
gépek,
Malombe-
rendezések.

Gyönyörű-szép, teljesen új felvételi látképes lapok

melyek ábrázolják a Szurdok szorost, Boli barlangot, a petrozsényi főutcat, az új Bányatiszti kaszinót, a Templom-utcat, a salgó-tarjáni kőszénbánya szénosztályozóját, a Janza-telepet, a főgimn. épületét, darabonként 6 fill. kaphatók a Muntyán T. könyvnyomdájában.